

Ett släktnamn blir till; Låås-släkten och Lövåsen

Torgny Låås

Per Persson Lås 1828-1921 var den förste av mina och Låås-släktens direkta anor som bodde i Lövåsen. Lövåsen var på den tiden en liten finnmarksby med en handfull hushåll strategiskt belägen i skogen mellan två arbetsplatser, ett par km norr om Älvsjöhyttan och ca 1 km söder om Fagerbergsgruvan i norra delen av dåvarande Gåsborns socken.

Per föddes i Gåsbornshyttan som son till bergsmannen Per Christophersson (1787-1836) från Djuprämnen och hans hustru i andra giftet, Lena Caisa Pehrsdotter Hök. Föräldrarna Per och Lena Caisa var kusiner och båda uppväxta i Djuprämnen där släkten bott i generationer sedan 1651 då Lång-Christopher Jönsson Honkainens son Erik köpte hemmanet.

Per Persson Lås d ä:s födelse i Gåsbornshyttan

Vid farfar Christophers död 1796 var fader Per och hans 1 år äldre broder Christopher bara 9 och 10 år. När pojkarna nått 20-årsåldern övertog den förstfödde Christopher fädernegården i Djuprämnen medan Per förvärvade en bergsmansgård i Gåsbornshyttan, dit han flyttade 1814 för att några år senare, 1817, gifta sig med Anna Ersdotter Stenbäck från Gåsbornshyttan.

Per Christophersson hade två äktenskap och otur i båda. Hans första hustru, Anna Ersdotter Stenbock dog vid 35 års ålder i mjölkstockning, 5 dagar efter att deras 5:e barn, sonen Mathias, dött som spädbarn redan efter 11/2 månad. Av de fyra barnen i första äktenskapet var det bara förstfödde sonen Christopher som uppnådde vuxen ålder, Han övertog sedermera den Stenbäckska gården i Gåsbornshyttan.

Av de fyra barnen med andra hustrun Lena Caisa levde endast de två äldsta bröderna, Per och Anders Sigfrid, till vuxen ålder. Båda blev också, i motsats till sin far, tämligen gamla. Lungspoten härjar vid den här tiden och den 1 december 1836 dör nämligen fader Per i sin egendom i Gåsbornshyttan, blott 49 år gammal och 4 dagar senare lille Mattias, knappt 2 år.

Per Persson Lås d ä och uppväxten i Djuprämnen

Efter makens och den sistfödde sonens död flyttar Lena Caisa med de två överlevande minderåriga barnen, sönerna Per 8 år och Anders Sigfrid 6 år, tillbaka till sin egen och makens släkt i Djuprämnen. Där lever hon i 11 år hos släkten som inhyses änka med sina två söner tills hon 1847 gifter om sig med Anders Carlsten och flyttar till Holmsjöhöjden. Anders Carlsten har då själv varit änklings i 16 år. Anders och Lena Caisa får två barn som båda dör i unga år, sonen Christopher blir 19 år, medan dottern Lena Lisa inte ens hinner fylla tre år.

De båda sönerna, Per och Anders Sigfrid, från äktenskapet med Per, var vid moder Lena Caisas flytt till Holmsjöhöjden 17 och 19 år gamla och stora nog att stå på egna ben.

Sonen Per hade redan 1844, som 16-åring, 3 år före moderns omgifte, tagit tjänst som dräng hos kusinen Per (Christophersson) Hök (1786-1851) i Djuprämnen. Efter ytterligare ett par år som dräng hos torparen Carl Carlsson i Östervik flyttar Per tillbaka till Djuprämnen som dräng hos Paulus Stephansson. Paulus Stephansson hade kommit som arrendator av Pers släktgård i södra Djuprämnen efter att kusinen och den naturlige arvtagaren Christopher Christophersson (1812-1839) dött i förtid. Änkan och arvtagerskan, Anna Christophersdotter Hök, (som f ö var tremänning med sin make Christopher) engagerade Paulus för gårdens skötsel. Efter några år gifter änkan om sig med sin arrendator.

Per Persson d ä gifter sig med sin kusin och tremänning och flyttar till Lövåsen

I Djuprämnen träffar Per Mathilda Andersdotter Hög. Per och Mathilda var synnerligen nära släkt. De var nämligen både tremänningar och kusiner; tremänningar på bådass faderssida genom att de hade samma farfars far och kusiner genom att Pers mor och Mathildas far var syskon! På moderns sida härstammade Mathilda från Råmsberget. Modern, Stina Svensdotter, växte upp i Råmsberg som sondotter till den förmögne bergsmannen Mats Svensson, som bl skänkte en ljuskrona och ett oblatfat i silver till Råmsbergs kyrka. Stina gifte sig i Djuprämnen där hon med tiden skulle föda inte mindre än 17 barn, varav Mathilda var nummer 8. Mathilda blir gravid med Per och på sommaren 1849 blir det vigsel för det unga paret. Kusingiften var på den tiden tillåtet endast efter godkännande av kungen och mot en rejäl avgift och var därför ytterst ovanligt utanför adeln. Ett kusingifte kan därför tas som ett starkt indicium för att släkten hade god såväl social som ekonomisk status.

Senare på hösten samma år föds sonen Per (blivande "Lås-Per d y"). Den unga familjen bor nu kvar ett par år som inhyses i Djuprämnen för att 1851 flytta till Lövåsen i Gåsborn efter att familjen i februari 1851 utökats med sonen Anders. Familjen drev där ett torp med drängar och pigor, men Per arbetade sannolikt också vid Älvsjöhyttan, möjligen också i Fagerbergsgruvan. I Lövåsen utökades familjen med inte mindre än 8 barn till sammanlagt 10 barn. Av dessa dog 4 som små, 0-11 år, 2 dog i 20-årsåldern och bara 4 fick leva normallånga liv.

Grundresterna efter torpet "14" på häradsekonomska kartan över Vitklinten från 1883-95 eller "Ä76" på sid 153 i boken "Älvsjöhyttan med omgivningar". Här bodde Per Persson (Lås) under åren 1851-1869. Tydliga rester efter stall, ladugård, källare och smedja finns i närheten liksom oändligt långa stenmurar. Här, mitt i det som en gång var Lövåsen, och som på den tiden säkert gjorde skäl för namnet, växer nu granskogen tät på de med stor möda uppröjda åkrarna.

Här har vi alltså Låås-namnets geografiska ursprung!

Per Persson d ä får namnet Lås

Enligt vad som berättas i släkten var det under Lövåsentiden som släktnamnet Låås (Lås) uppkom. Någon gång på 1850-talet, när Per var i 25-30-årsåldern, var han på harjakt när låset i hans flintlåsbössa gick i baklås när han skulle skjuta. Jaktkamraterna tog fasta på malören och Per fick tillnamnet "Baklås". Tillnamnet befästes med tiden för att så småningom förkortas till Lås och till sist få officiell status när prästen i Husförhörlängden för 1856-1860 ger Per Persson tilläggsnamnet "Lås". Med tiden skulle Lås - och så småningom Låås - komma att bli släktnamnet för en hel klan.

Per Persson, (1828-1921), "Lås Per d ä", är således den förste Låås-en och stamfader till Låås-släkten och släktens ursprungsort är alltså Lövåsen!

Per Persson Lås flyttar till Långbansände; Lås-namnet etableras sakta men säkert

Det skulle dock ta flera decennier för namnet att bli fast etablerat och verkar huvudsakligen ha följt Lås-Per d ä vid flytten till Långbansände 1869. Den första dokumenterade användningen av namnet jag (hittills) stött på är hos en sonson, Lås-Per d y:s 1 år yngre broder Anders' son, Anders. År 1885 skrivs han in som Anders Lås i klass 1 i Långbansändes småskola. Vid flytten till Långbansände följde hela Lås-Per d ä:s familj med förutom Lås-Per d y som vid samma tid bildar familj med sin Lovisa Abrahamsdotter Perlström från Asien och flyttar till Fagerberget.

(Här har vi ännu ett ungt kusingifte, men denna gång med olyckligt slut. Lille Anders Lås gifter sig nämligen som yngling med Lås-Per d y:s förstfödda dotter Josefina (senare känd i släkten som Fina Sundberg), men dör redan som 22-åring.)

Lås-namnet används ganska flitigt under de följande åren för släktens skolbarn vid Långbansändes skola men på ett mycket inkonsekvent sätt; ibland som Lås, ibland som Låås, ibland med patronymikon och ibland utan och ibland inte alls.

Hos kusinerna vid Älvsjöhyttans skola, dvs Lås-Per d y:s barn, bl a min farfar Karl, f. 1875, används namnet vid den här tiden inte alls. (Se länken "Skoldokument" på hemsidan <http://torgnylaas.se/> för mer detaljer)

Nuvarande namnformen och namnbruket blir fast etablerat i Vansbro

När större delen av släkten strax före sekelskiftet flyttade till Vansbro följde namnet med som tillnamn "Lås" till respektive patronymikon i flyttlängder och andra dokument. Först under 1900-talets första decennium verkar namnet konsekvent användas som efternamn utan patronymikon och med stavningen "Låås" och då av hela den till Vansbro flyttade släkten.

Per Persson Lås' flytt från Lövåsen till Långbansände och hans vidare öden

När Per är i 40-årsåldern, någon gång mellan 1866 och 1870 ändras hans titel i husförhörlängden från torpare till arbetare. Sannolikt görs detta som en följd av att ännu en Bergqvist, Albin Bergqvist, på hösten 1868 flyttar dit och övertar torparverksamheten. Kanske Per tröttnat på torparlivet och trodde sig ha en bättre framtid som arbetare. Av grundresterna framgår att huset var byggt med två lägenheter, så sannolikt bodde en tid båda familjerna i huset. Hur som helst, så lämnar Per torparlivet för ett liv som arbetare och flyttar år 1869 med sin familj till Långbansände efter 18 år i Lövåsen. Efter tiotalet år som arbetare i Långbansände flyttar han 1878, som 50-åring, till Slädsjöände och tituleras nu bergsman. Kanske hade han fått ärva gruv- och hyttandelar? Efter ett par år där sluts cirkeln i och med att flyttlasset går den korta sträckan till hans uppväxtort, Djuprämnen, där han sedan tillbringar resten av sitt liv som bergsman till Näsrämshyttans nedläggning 1896 och sedan som f d bergsman och hemmansägare fram till sin död 1919. Han blev hela 91 år gammal och var den siste bergsmannen i släkten.

Per Persson Lås, Lås-Per d ä, har fått ett eftermäle att ha varit mycket stark, men lat. När han i ungdomen utmanade hågade unga män på Filipstads marknad lär han ha frågat ".. och på vilken sida vill du ligga?" innan envigen startades.

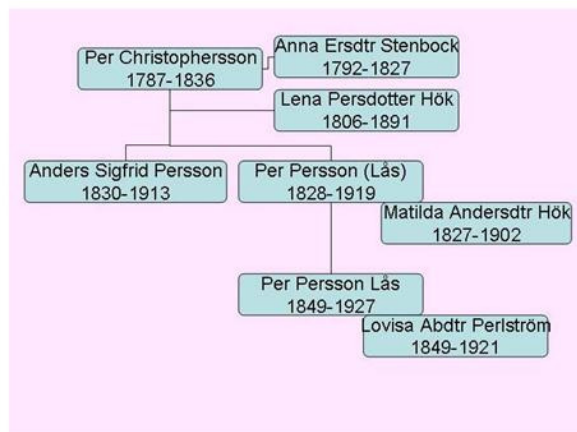
En gång när en järnspis hade levererats med häst och vagn till sonen, Lås-Per d y:s hus i Vansbro gick körkarlen i väg för att skaffa hjälp för att bära in spisen till dess plats i huset. Vid återkomst med bärhjälpen var spisen borta från vagnen. Lås-Per d ä, som vid det laget bör ha varit över 70 år hade själv burit in spisen och ställt den på plats!

Per Persson Lås 1828-1919

Förenklad släkttavla över textens 3 generationer

(Se <http://torgnylaas.se> för mera detaljer)

Broder Anders Sigfrid Persson stannar i Lövåsen hela sitt verkamma liv

Från 1860 finns Pers 2 år yngre broder, Anders Sigfrid Persson, upptecknad som torpare i Lövåsen. Han verkar närmast ha kommit från "Bergmanska gården" i Gåsbornshyttan.

Under 1860-talet fanns ca 6 familjer i Lövåsen:

Torpare Anders Sigfrid Persson, Arbetare Johannes Jansson, Torpare Abram Nilsson Bergqvist, torpare och skomakare Gustaf Fagrell, torpare och smed Johannes Jansson Fagrell, torpare Per Persson Lås, arbetare Jan Paulsson.

Förutom dessa 6 familjer fanns ett antal inhyses av olika kategorier.

Tre brödrapar fanns bland familjerna: Anders Sigfrid och Per Persson samt Gustaf och Johannes Fagrell. Daniel och Abraham Bergqvist med samma patronymikon, Nilsson, bör också ha varit bröder.

Broder Anders Sigfrid bodde kvar hela livet i Lövåsen (Östra Lövåsen/Torraksberg) tills han på ålderns höst omkring 1900 flyttade till Mörttjärn där han bodde till sin död 1913.

Per Persson d y träffar sin hustru i Lövåsen och flyttar till Fagerberget

År 1868 på hösten tar Pers förstfödde son, den nu 19-årige Per (Lås-Per d y) tjänst hos farbrodern, Anders Sigfrid. Samma år ansluter också den 1 år äldre Lovisa Abrahamsdotter Perlström till Anders Sigfrids hushåll som piga. Hon kommer närmast från torpet Asien där hon lämnat sina tre små föräldralösa halvsyskon i moster Johannas vård. Lovisas mormor är den berömda kloka gumman "slugkärninga i Yxtjärnshöjda" Lars-Stina, Stina Larsdotter och den likaledes kända kloka gumman "Stug-Lovisa" hennes moster. (Se artikel i Finnmarken Förr och Nu 2: 2010)

År 1869 byter Per husbonde till Abra(ha)m Nilsson Bergqvist i Lövåsen och strax efter till Albin Bergqvist, också Lövåsen. Sannolikt hade Albin Bergqvist tagit över torpet efter fader Per, så drängtjänsten hos Albin innebar helt enkelt att sonen Per kunde bo kvar på uppväxttorpet. Året efter flyttar också Lovisa efter till torparen Albin Bergqvist.

I augusti 1871 föds Pers och Lovisas första barn, Josefina, två månader innan deras bröllop.

Per var 21 år och alltså nätt och jämnt myndig när han blev far till sitt första barn.

Det var för resten samma ålder som hans far hade när han själv föddes. Att bli förälder i unga år verkar vara något av ett släktdrag. Pers förste överlevande son, min farfar Karl, var ännu inte fyllda 20 när hans förste son, Johan Alfred, föddes och modern, och blivande hustrun, Hanna endast 16 år och 2 veckor! Även de kommande generationerna har fått se ett försvarligt antal lika unga mödrar och fäder. Kolla släkträdet!

Per Persson d y flyttar vidare först till Fagerberget, sedan Åsarna i Gåsborn och slutligen till Vansbro

Det unga paret Per och Lovisa stannar emellertid inte länge i Lövåsen utan redan senare på

hösten 1871 flyttar paret med nyfödda Josefina till Fagerberget för gruvarbete. Per blir

"gruvpickare". I Fagerberget utökas barnskaran med ytterligare 8 barn, bl a farfar Karl.

Efter 20 år som gruvarbetare i Fagerberget gick flytten 1891 till Hagen i Åsarna i Gåsborn till en arrendegård. Efter 7 år i Åsarna drar hela familjen 1898 till det framväxande industrisamhället Vansbro för att där söka lyckan.

Lås-Per Persson d y (1849-1927) och hustru Lovisa Abrahamsdotter Perlström med några av barnen och barnbarnen framför "Lillstugan" i Saltvik i Vansbro, fr v Edit Låås/Jansson, Karin Låås/Jonsson, Anna Låås, Greta Låås/Lönn, Kersti Persson Lås/Larsson.

Källor:

Husförhörslängder och flyttlängder för Rämmens, Gåsborns och Järna socknar.
 Muntliga utsagor från föräldrar och kusin Birgitta Låås.
 Lillstugefotot genom tremänning Anita Jansson.
 Expertguidning av på plats av Leif Olsson, Lesjöfors – stort tack!
 Häradsekonomisk karta över trakten 1883-95.

Epilog**Hushåll i Lövåsen enligt husförhörslängder**

Från husförhörslängderna är det exakta antalet bostadshus något oklart. Det var anmärkningsvärt många inhyses och inte alltid möjligt att avgöra hos vem.
 Varje torpare bör dock rimligen ha haft ett eget hus, där sedan ett antal pigor, drängar och inhyses har bott förutom den egna familjen.
 På Häradsekonomiska kartan från 1883-95 finns 3 Jordtorp och 2 backstugor markerade.

	<i>Lövåsen 1846-50</i>	<i>AI:11:I</i>	<i>Sid</i>
Torp	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	196
Torp	Gustaf Fagrell	1820-01-05	197
Torp	Johannes Jansson Fagrell	1813-05-19	198
(Skolmäst elev	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05)	198
Torp	Jan Olsson	1800-02-03	199 död 1847
Torp	Olof Jonsson	1815-12-22	199
	Ett antal inhyses		

	<i>Lövåsen 1851-55</i>	<i>AI:11:II</i>	<i>Sid</i>
Torp	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	186
Torp	Abraham Nilsson Bergqvist	1824-09-04	186
Torp	Gustaf Fagrell	1820-01-05	187
Torp	Johannes Jansson Fagrell	1813-05-19	188
Skräddardräng	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05)	188
Torp	Olof Jonsson	1815-12-22	189
Torp	Per Persson	1528-06-19	189 inflyttad 1851
	Ett antal inhyses		

	<i>Lövåsen 1856-60</i>	<i>AI:12</i>	<i>Sid</i>
Torp	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	225
Torp	Abraham Nilsson Bergqvist	1824-09-04	226
Torp	Gustaf Fagrell	1820-01-05	227
Torp	Johannes Jansson Fagrell	1813-05-19	228
Inhyses skrädd	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05	229
Torp	Per Persson (Lås)	1828-06-19	230
	Div inhyses		231
	Div inhyses		232

	<i>Lövåsen 1861-65</i>	<i>AI:13</i>	<i>sid</i>
Torp	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	230
F d torp inhys	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-21	231
Arb	Johannes Jansson	1823-12-15	231
Torp	Abram Nilsson Bergqvist	1824-09-04	232
Torp o skom	Gustaf Fagrell	1820-01-05	233
Torp	Johannes Jansson Fagrell	1813-05-19	235
Torp	Per Persson Lås	1828-06-19	236
Arb	Jan Paulsson	1805-11-19	237
Dagkarl	Jonas Christofersson Söder	1824-07-17	238 Torraksberg
	Ett antal inhyses		

	<i>Lövåsen 1866-70</i>	<i>AI:14</i>	<i>sid</i>
Torp	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	266
Arb	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	267
Arb	Johannes Jansson	1823-12-15	267
Torp	Abram Nilsson Bergqvist	1824-09-04	268
Torp o skom	Gustaf Fagrell	1820-01-05	269
Lös arb	Olof Gustafsson Fagrell	1844-04-20	269
Inhyses	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05	270
Torp o smed	Johannes Jansson Fagrell	1813-05-19	271
Arb	Jan Peter Johansson Fagrell	1845-07-09	271
Torp arb	Per Persson Lås	1828-06-19	272 flytt 69
Torp	Albin Bergqvist	1845-05-30	272 hitflytt 68
Arb	Jan Paulsson	1805-11-19	273 m fl
Dagkarl	Jonas Christoffersson Söder	1824-07-17	274 Torraksberg
Arb	Abraham Nilsson Igel	1815-10-10	276 Torraksberg
	Ett antal inhyses		

	<i>Lövåsen 1871-75</i>	<i>AI:15</i>	<i>sid</i>
Torp	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	308
Torp	Abram Nilsson Bergqvist	1824-09-04	309
Torp	Albin Bergqvist	1843-03-30	310 flyttar 1875
Torp	Jan Olof Johannesson	1843-05-11	310 hit 1875
Dagsv torp skom	Gustaf Fagrell	1820-01-05	315
Dagk torp	Lars Fredrik Norström	1834-03-11	315 Hit 1872 bort 1875
Dagk torp	Jonas Kristoffersson Söder	1824-07-14	316 Torraksberg
Dagk torp	Erik Gustaf Johansson Fagrell	1848-12-09	316 (Lövåsen)
Arb	Jan Jansson	1824-03-11	320
Arb	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	321
Arb	Johannes Jansson (Wälling)	1823-12-15	321
Arb	Olof Gustafsson Fagrell	1846-04-20	322
Inhyses	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05	330

	<i>Lövåsen 1876-80</i>	<i>AI:16</i>	<i>sid</i>
Torp	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	314
Torp	Abram Nilsson Bergqvist	1824-09-04	315
Torp	Jan Olof Johannesson	1843-05-11	316 hit 1875 bort 1880

Torp	Otto Henriksson Hero	1853-10-13	318 hit 1880
Dagsv torp skom	Gustaf Fagrell	1820-01-05	321
Dagk torp	Lars Fredrik Norström	1834-03-11	315 Hit 1872 bort 1875
Dagk torp	Jonas Kristoffersson Söder	1824-07-14	316 Torraksberg
Dagk torp	Erik Gustaf Johansson Fagrell	1848-12-09	316 (Lövåsen) bort 77
Dagkarl	Hans Jansson Nordblad	1844-11-06	322 hit 77
Arb	Jan Jansson	1824-03-11	323
Dagk torp	Jonas Kristoffersson Söder	1824-07-14	324 Torraksberg
Dagk torp	Nils Johan Larsson	1816-10-13	325 Torraksberg
Arb	Johannes Jansson (Wälling)	1823-12-15	326
Inhyses	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05	345

	<i>Lövåsen 1881-85</i>	<i>AI:17</i>	<i>sid</i>
Torp	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	314
Torp	Anders Wiktor Andersson	1860-03-26	314 83 gift son
Torp	Otto Henriksson Hero	1853-10-13	315 hit 1880
Torp Dagk	Abram Nilsson Bergqvist	1824-09-04	316
Dagsv torp skom	Gustaf Fagrell	1820-01-05	320 bort 85
Dagkarl	Hans Jansson Nordblad	1844-11-06	321 hit 77
Arb	Jan Jansson	1824-03-11	322
Dagk torp	Jonas Kristoffersson Söder	1824-07-14	323 Torraksberg
Dagk torp	Nils Johan Larsson	1816-10-13	324 Torraksberg
Arb	Johannes Jansson (Wälling)	1823-12-15	325
Arb	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	325
Inhyses	Olof Jansson Fagrell	1825-06-05	345

	<i>Lövåsen 1891-95</i>	<i>AI:19</i>	<i>sid</i>
Torp	August Petersson	1866-08-30	338
Torp	Anders Viktor Andersson (dör 94)	1860-03-26	339
Torp	Otto Henriksson Hero	1853-10-19	340
Dagkarlstorpare	Karl Abraham Bergqvist	1855-11-12	343
Dagkarlstorpare	Henrik Svensson	1834-10-24	344
Dagkarlstorpare	Jan Qvist	1842-2-04	345
Dagkarlstorpare	August Jansson	1844-07-23	346 Torraksberg
Dagkarlstorpare	Jan Olof Nilsson	1848-12-23	347 Torraksberg
Arb	Jan Jansson	1824-03-11	349
Arb	Alfred Jansson	1869-06-16	349
Arb	August Nilsson	1857-02-20	349
Arb	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	350
Inhyses	Daniel Nilsson Bergqvist	1816-07-31	350
	fåtal inhyses		

	<i>Lövåsen 1896-1900</i>	<i>AI:20</i>	<i>sid</i>
Torp	August Petersson	1866-08-30	312 till Rämnen 99
Torp	Otto Henriksson Hero	1853-10-19	313
Dagkarlstorp	Karl Abraham Bergqvist	1855-11-12	316
Dagkarl	Olof Fredrik Petersson Hultgren	1852-05-05	316
Dagkarlstorp	Henrik Svensson	1834-10-24	317
Dagkarlstorp	Jan Qvist	1842-2-04	318
Dagkarlstorp	August Jonsson	1844-07-23	319 Torraksberg
Dagkarlstorp	Olof Nilsson	1848-12-27	320 Torraksberg
Arb	Jan Jansson	1824-03-11	322
Arb	Alfred Jansson	1869-06-16	322
Skomak Lantbrevb	Alfred Henriksson Hero	1862-05-27	322
Grufarb	August Nilsson	1857-02-20	323
Arb	Anders Sigfrid Persson	1830-07-16	324 m inhyses
	fåtal inhyses		

Torpinnehavare torpet Ä76 (Älvsjöhyttan med omgivningar) och nr 14 på häradsekonomiska kartan:

Per Persson Lås	1828-1919	1851-1868
Albin Bergqvist	1845-	1868-1875
Jan Olof Johannesson	1843-	1875-1880
Otto Henriksson Hero	1853-	1880-1927

AI:14 sid 272: Per Persson (1828-1919) lämnar över torpet till Albin Bergqvist och övergår själv från torpare till arbetare. Albin tar över som torpare 1868. Pers Perssons son Per Persson (1849-1927) ansluter som dräng 1869, närmast från drängtjänster hos farbrodern Anders Sigfrid och Abraham Nilsson Bergqvist.

AI:15 sid 310:

1875, Albin Bergqvist flyttar till Garpenberg, [Jan Olof Johannesson](#) (1843-05-11) m fam flyttar in.

AI:16 sid 316; Jan Olof Johannesson flyttar 1880 till Fagerberget som gruvarb. sid 318 torp Otto Henriksson Hero flyttar från Älvsjöhyttan till Lövåsen. Dessa två är de enda torpare som flyttar bort resp till Lövåsen/Torraksberget 1880, så rimligen var det samma torp som bytte innehavare.